

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՎՈՂ ՈՒՍՈՒՑՉԻ

ՅԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Յետազոտության թեման՝ Ուսուցչի համագործակցությունը սովորողների ծնողների կամ նրանց օրինական ներկայացուցիչների հետ՝ սովորողների կրթության կազմակերպման և ընտանեկան դաստիարակության հարցերում

Յետազոտող ուսուցիչ՝ Գայանե Աբրահամյան

Արմավիրի N3 դպրոց

Մենթոր ուսուցիչ՝ Կարինե Գևորգյան

Բովանդակություն

Նախաբան	3
Գրականության ակնարկ.....	4
Գործնական համատեքստ.....	6
Ջետազոտության ընթացք.....	8
Տվյալների մշակում և վերլուծություն.....	14
Ամփոփում.....	16
Օգտագործված գրականություն.....	18

Նախաբան

Թեմայի արդիականությունը.

Դաստիարակության պրոցեսում տրվում է ընտանիքի և դպրոցի համագործակցությանը: Ընտանիքը պետք է օգնի դպրոցին՝ հաջող իրականացնելու կրթությունը: Այդ պատճառով այժմ հարկավոր է խորացնել դպրոցի և ընտանիքի փոխազդեցությունը, բարձրացնել ծնողների պատասխանատվությունը երեխաների դաստիարակության համար: Եվ կազմակերպել այդ աշխատանքը պարտավոր է դպրոցը: Դրա հետ կապված Ներկայումս սոցիալական դաստիարակությանը և դպրոցական ադապտացիային խանգարում է ծնողների կողմից մանկավարժական հիմունքների թույլ իմացությունը, նրանց անկարողությունը, բայց երբեմն ծնողներին մեղադրելը ևս անիմաստ է: Չգալի դեր աճող սերնդի աճում է ուսուցչի, հոգեբանի, սոցիալական մանկավարժի աշխատանքի նշանակությունը դպրոցում այդ գործունեությունը կազմակերպելիս, որից կախված է շատ խնդիրների և հարցերի լուծումը:

Ուսուցչի դերն անգնահատելի է մարդկային հասարակության և առանձին վերցրած յուրաքանչյուր մարդու անձի զարգացման և ձևավորման համար: Ահա թե ինչու չեխ ականավոր մանկավարժ Յան Ամոս Կոմենսկին ասում էր. 'Արևի տակ ուսուցչի մասնագիտությունից բարձր մասնագիտություն չկա': Ուսուցիչը կրտսեր դպրոցականի, դեռահասի պատանու, երիտասարդի հոգեկան աշխարհի կերտողն է: Ուսուցիչը միջնակարգ ուսումնական հաստատություններում սովորողներին գինում է գիտական գիտելիքներով, կարողություններով ու հմտություններով: Ուսուցիչը մանկավարժական

գիտության կրողն է: Նրա միջոցով են իրականացվում մանկավարժության նվաճումների ներդրումները:

Մանկավարժի վարպետությունը որպես դասարանի ղեկավարի արտահայտվում է նախ և առաջ սովորողների հետ նրա շփման **բնագավառում**: Տվյալ խնդրի կարևոր ասպեկտ համարվում է հարցը դասարանի ղեկավարի անհատական ոճի մասին:

Գրականության ակնարկ

Գրականության ակնարկ Երեխաների ընտանեկան դաստիարակության պրոցեսի կազմակերպման մեջ դպրոցի դերի մասին խոսել է դեռ Ա. Ս. Մակարենկոն. 'Լինում են լավ և վատ ընտանիքներ: Ասել, որ ընտանիքը կարող է դաստիարակել այնպես, ինչպես ուզում է, մենք չենք կարող: Մենք պետք է կազմակերպենք ընտանեկան դաստիարակություն, և կազմակերպիչ սկիզբ պետք է լինի դպրոցը, ինչպես պետական դաստիարակության ներկայացուցիչ:

Չենց այդ դիրքից էլ սահմանվում են դպրոցի մանկավարժների աշխատանքի հիմնական խնդիրները կրտսեր դպրոցակիցների ծնողների հետ.

-Ծնողների սիստեմատիկ բազմակողմյա մանկավարժական լուսավորում, այսինքն նրանց ծանոթացումը ինչպես տեսական գիտելիքների, այնպես էլ սովորողների հետ գործնական աշխատանքի հետ:

-Ծնողների ընդգրկումը ակտիվ մասնակցությանը ուսումնակրթական պրոցեսում:

-Ուսուցիչներին ծանոթացումը ընտանեկան դաստիարակության մեթոդների հետ, լավագույն փորձի ընտրում և ընդհանրացում:

-Ծնողների մոտ պահանջների ձևավորում ինքնակրթության համար:

Այդ բավական մեծ և պատասխանատու աշխատանքի իրականացման դեպքում հաշվի են առնվում խնդիրները, որոնք ներկայացվում են հանրության առջև հենց կյանքի կողմից. փոքր ընտանիքը, նրանում մեկ երեխայի դաստիարակությունը, երիտասարդ զույգերի առանձին ապրելը և այդտեղից՝ ընտանեկան ավանդույթների վատնումը, ընտանեկան դաստիարակության փորձի փոխանցման բարդությունը, ոչ լիարժեք ընտանիքի ազդեցության առանձնահատկությունը, երեխաների հետ ծնողների շփման անբավարարությունը, կապված ծնողների չափազանց զբաղվածության հետ և այլն

Սահմանելով 'երեխայի պատրաստումը դպրոցական կրթությանը' հասկացությունը, Լ. Ա. Վենգերը նշում է. 'Պատրաստ լինել դպրոցին` չի նշանակում կարողանալ կարդալ, գրել և հաշվել: Պատրաստ լինել դպրոցին` նշանակում է պատրաստ լինել սովորել այդ ամենը¹:

Իսկ ինչը կօգնի երեխային սովորել այդ ամենը: Նախ և առաջ, անհրաժեշտ է մոտիվացիոն պատրաստվածություն դպրոցին, այսինքն երեխաների մոտցանկությունը սովորել: Երեխայի մոտիվացիայի մասին ինֆորմացիան կարելի է ստանալ նրան հետևելու ընթացքում՝ սյուժետադերային խաղերի պրոցեսում: Դպրոցական ուսուցմանը պատաստ երեխաները նախընտրում են խաղալ աշակերտների դեր, նրանք գրում են, կարդում, լուծում խնդիրներ, պատասխանում են գրատախտակի մոտ ստանում գնահատականներ: Անպատրաստ երեխաները և առավել փոքրները ընտրում են ուսուցչի դերը, ինչպես նաև կենտրոնանում են դասամիջոցի պահերին, դպրոց գնալու և գալու, ուսուցչին ողջունելու պահերին:

Դպրոցական տարիքում երեխաները մեծ մասն անց են կացնում ուսուցիչների հետ, բայց ոչ պակաս կարևոր դեր դաստիարակության խնդիրների **լուծմամբ** խաղում է ընտանիքը: Ծնողների հետ համագործակցությունը ժամանակակից դպրոցի զարգացման

¹ Պողոսյան Ի. Պ. Մանկավարժություն: Մ., 1999թ.

պայմանն է: Ճիշտ է ասել Վ. Ա. Սուխոմլինսկին, որ առանց ընտանիքի, առանց ծնողների օգնության մենք չենք կարող հաղթահարել երեխաների ուսումնասիրությունը, ինչպես նաև մյուս բոլոր գործերը:

Գործնական համատեքստ

Երեխաների կրթության և դաստիարակության համակարգի արդյունավետ իրականացումը ամբողջովին կախված է ուսուցչի անձից: Նախ և առաջ ուսուցիչը պետք է սիրի երեխաներին այնպես, ինչպիսին նրանք կան: Պետք է միանման սիրել և չարաճճիին, և ծուլին, և խելացիին: Բարությունը և սերը երեխաների հանդեպ` թույլ չեն տալիս կոպիտը վարվել նրանց հետ, չուրախանալ նրանց հաջողություններով: Երեխաները այժմ մեզ մոտ գալիս են ոչ օրդինար կերպով: Երբեմն նրանք մեզանից ավելի խելացի են: Հարկավոր է կարողանալ հասկանալ երեխաներին, այսինքն գտնվել նրանց դիրքում, ընդունել նրանց հոգսերը և գործերը` որպես լուրջ և հաշվի նստել նրանց հետ:

Յուրաքանչյուր մարդ կարող է հասնել բարձր վարպետության, այդ պատճառով հարկավոր է մշտապես ձգտել ծնել դաստիարակվողների մեջ ստեղծագործական նախաձեռնություն: 'Չկան նվիրյալ և ոչ նվիրյալ, տաղանդավոր և անտաղանդ երեխաներ: Հասկանալ, բացահայտել, փայփայել յուրաքանչյուր երեխայի մեջ նրա անկրկնելի անհատական տաղանդը` նշանակում է բարձրացնել անձին մարդկային արժանիքի բարձր մակարդակի'- ասում է Սուխոմլինսկին:

Կյանքի ուրախությունը երեխան զգում է միայն այն դեպքում, երբ դասի ժամանակ իշխում է հոգևոր մտերմությունը ուսուցչի և երեխաների միջև: Երեխան ամբողջական անձ է և նախ և առաջ հարկավոր է, որպեսզի մանկավարժական գործընթացը գրավի նրան ամբողջությամբ՝ նրա բոլոր կենսական ձգտումների և պահանջների հետ՝:

Երեխաները ցանկանում են արտահայտել իրենց կարողությունները: Նրանք շատ են սիրում երևակայել, ստեղծագործել, պատմել, նկարել:

Անձի ներդաշնակ զարգացումը անհնար է առանց ընտանեկան դաստիարակության, որը պետք է համարվի և ամրապնդվի հասարակության միջոցով: Այժմ հոգեբանները և բժիշկները պնդում են, որ անգամ սիրո շատ կարճ ժամանակով պակասությունը մտավոր, բարոյական և հուզական զարգացման հարցում ծնում են անուղղելի կորուստ մարդու ողջ հաջորդող կյանքի ընթացքում, բացասաբար են ազդում հոգեկան և ֆիզիկական զարգացմանը²:

Ընտանեկան դաստիարակությամբ ճիշտ մանկավարժական ղեկավարումը հնարավոր է դաստիարակության կոմպլեքսային մոտեցման պայմանների դեպքում, ջանքերի կոորդինացման ապահովումը դաստիարակության բոլոր ոլիներում՝ գաղափարաբաղաբական, աշխատանքային, բարոյական, Եսթետիկ, ֆիզիկական:

Դպրոցի մանկավարժների աշխատանքը ծնողների հետ՝ իրականացվում է երկու ուղղություններով.

- ծնողների կոլեկտիվի հետ և առանձին: Գործնականում ներկայացվել են նրա առավել ռացիոնալ ձևերը՝ ծնողների ընդհանուր և դասարանային ժողովներ, կոլեկտիվ և անհատական կոնսուլտացիաներ, զրույցներ, դասախոսություններ, կոնֆերենցիաներ,

² Անդրեեվա Գ. Մ. Սոցիալական գիտակցման հոգեբանություն: Մ., 1997թ

սովորողների ընտանիք այցելություններ, տարբեր տիպի և ձևի տեքստային նյութերի ձևակերպում, սովորողների աշխատանքի ներկայացում և այլն:

Ծնողների հետ բարյացակամ շփումների հարթումը կատարվում է ավելի հեշտ, եթե մանկավարժը շփումը կառուցում է նպատակուղղված, հաշվի առնելով իրավիճակը, նախապես մտածում է ոչ միայն գրույցի բովանդակությունը, այլ նաև նրա ընթացքը, հնարավոր տարբերակները և անսպասելի շրջադարձերը: Տալով խորհուրդներ, ձգտելով, եթե հնարավոր է, ներմուծել ուղղումներ երեխաների հանդեպ ծնողների դաստիարակչական ազդեցությունում, հարկավոր է հասկանալ, որ ուղիղ միջամտությունը ընտանիքի ներքին գործերում կարող է առաջացնել ինչպես բողոք և պատճառել դժվար ուղղվող վնաս: Քանզի յուրաքանչյուր ծնող իր երեխաներին դաստիարակում է այնպես, ինչպես անհրաժեշտ է համարում, ելնելով իր գիտելիքներից, կարողություններից, զգացմունքներից և համոզմունքներից:

Հետազոտության ընթացքը

Ընտանիքի հետ նպատակաուղղված շփման բարձր սոցիալական նշանակությունը կայանում է նրանում, որ ուղղելով ծնողների ազդեցությունը երեխաների հանդեպ, մանկավարժը ազդում է նաև ներընտանեկան հարաբերությունների կառուցմանը, նպաստում ծնողների անձի կատարելագործմանը, այդ կերպ բարձրացնում է բնակչության ընդհանուր կուլտուրայի մակարդակը:

Անհատական աշխատանքը ծնողների և սովորողի ընտանիքի այլ հասուն անդամների հետ բարդ է և բազմազան:

Անհատական աշխատանքի առավելությունն համարվում է այն, որ գտնվելով սոցիալական մանկավարժի հետ միասին, ծնողները ակնհայտորեն նրան պատմում են

ներընտանեկան հարաբերություններում իրենց խնդիրների մասին, որի մասին երբեք չէին պատմի կողմնակի անձանց: Ծնողների խնդրանքներին հարկավոր է մոտենալ բավական ուշադիր: Չկատարել խնդրանքը կարելի է միայն այն դեպքում, եթե նրա կատարումը կարող է վնաս հասցնել երեխային:

Անհատական շփումը ոչ միայն հնարավորություն է տալիս ուսուցչին ցուցաբերել ազդեցություն ծնողների հանդեպ, այլ նաև իր հերթին, շատ առումներով օգնում է նրան երեխաների հանդեպ ճիշտ մոտեցման ընտրությունում³:

Շատ բաներ դպրոցի և ընտանիքի հարաբերություններում կախված է առաջին հանդիպումից: Ծնողների հետ հանդիպման առաջին իսկ հանդիպումից պետք չէ խոսել երեխաների հետ աշխատանքի բարդությունների մասին: Հարկավոր է ձգտել, որպեսզի ծնողների մոտ առաջանա վստահություն, որ իրենց որդուն կամ դստերը կկրթեն և կդաստիարակեն որակավորված մանկավարժներ և դրա համար պատրաստված կլինեն բոլոր անհրաժեշտ պայմանները: Դա հատկապես վերաբերվում է առաջին դասարանցիների ծնողներին, քանզի եթե երեխան չի գնացել մանկապարտեզ, նրանք առաջին անգամ են բաժանվում նրանից և շատ են անհանգստանում:

Մեծ հնարավորություն ներկայացնում է աշխատանքը ծնողների կոլեկտիվի հետ՝ լայն մանկավարժական ինֆորմացիա, փորձի փոխանակում, անհրաժեշտ դեպքերում հասարակական կարծիքի ստեղծում, ծնողների ընդգրկումը դպրոցի կյանքի մասնակցությամբ: Այդ աշխատանքը անցկացվում է երկու ուղղություններով՝ ծնողների մանկավարժական կուլտուրայի բարձրացում և դրա հետ կապված առավել կատարելագործված դաստիարակչական պարտականությունների կատարում և այլն:

³ Բոնո Է. Սովորեցրեք ձեր երեխաներին մտածել: Մ., 1998թ

Ծնողների հետ աշխատանքի տեսակները և մեթոդները տարբեր են, բայց գլխավորն այն է, որ մանկավարժին հարկավոր է կատարել ճիշտ ընտրություն, հաշվի առնելով ուսուցիչների աշխատանքի բոլոր առանձնահատկությունները՝ ծնողների տվյալ կոլեկտիվի հետ, դպրոցի աշխատանքի համակարգի առանձնահատկությունները ամբողջությամբ:

Ինչպես ցույց է տալիս պրակտիկան, ծնողների շփումը ուսուցչի հետ՝ ամենասեղմ և ակտիվն են ավագ դասարանի երեխաների ուսուցիչների համեմատ: Հենց այդ ծնողներն են դառնում ուսուցչի գլխավոր հենարանը:

Ծնողների հետ մանկավարժի անհատական աշխատանքի պրոցեսում մանկավարժին անհրաժեշտ է որընենալ մանկավարժական գրադարան, որից կարող են օգտվել ծնողները: Ենելով աշխատանքի պլաններից, ծնողների հետ անհատական զրույցներից, ընտանիք այցելություններից, ծնողական ժողովների աշխատանքի արդյունքներից, մանկավարժը կարող է անցկացնել կոլեկտիվ կոնսուլտացիաներ ծնողների հետ՝ նրանց առավել հուզող հարցերի շուրջ:

Մանկավարժի աշխատանքի պլանում առկա են դպրոցի և ընտանիքի համատեղ գործունեության հետևյալ տեսակները՝ էքսկուրսիաների կազմակերպում տարբեր ձեռնարկություններ, զբոսանքներ քաղաքում, և այլն:

Երեխայի մոտքը դպրոց բավական պատասխանատու պահ է ինչպես երեխայի, այնպես էլ նրա ծնողների համար: Ուսումնական գործունեության անցավ և հաջող մոտքի համար երեխան պետք է լինի առողջ և ամենկողմյա պատրաստված:

Դպրոցում կրթության սկիզբը ամենաբարդ պահերից մեկն է երեխայի կյանքում, կապված տարբեր տիպի ծանրաբեռնումների հետ՝ սոցիալիզացիանական փոփոխությունները երեխայի կյանքում՝ նոր շփումներ, նոր հարաբերություններ, նոր

պարտականություններ, 'աշակերտի' նոր սոցիալական դեր, իր դրական և բացասական կողմերով:

Աշակերտի պարտականությունը երեխայից պահանջում է իր սեփական դերի գիտակցում, ուսուցչի դիրք, հաստատված դիստանցիա հարաբերություններում և կանոններ, ըստ որոնց կառուցվում են այդ հարաբերությունները: Եվ այստեղ բավական կարևոր է, թե ինչպես կանցկացվի դպրոցին երեխայի առաջին ադապտացումը, վարքի ինչ գիծ կընդունեն այդ փուլում իրեն ուղեկցող մեծահասակները՝ ուսուցիչները և ծնողները, որքան մատչելի և ինքնաժամանակյա կլինի հնարավորությունը հոգեբանական օգնությանը որոշակի կրիտիկական պահերին:

Պատրաստվածության խնդիրը դպրոցական կրթությանը ուսուցման կարևորագույն սահմաններից մեկն է, որը հետաքրքրում է ինչպես տեսաբաններին, այնպես էլ մանկավարժական և հոգեբանական գիտությունների աշխատողներին: Դա հիմնավորված է նրանով, որ երեխայի անպատրաստվածությունը դպրոցական կրթությանը առաջացնում է բազում խնդիրներ նրա բոլոր հաջորդող փուլերում:

Ժամանակակից աշխարհում ավելի է աճում ծնողների հասկացությունը որպես որոշիչ ոչ միայն երեխայի զարգացման հարցում, այլ նաև ողջ հանրության զարգացման վերջնական արդյունքում: Ծնողի հետ երեխայի փոխազդեցությունը համարվում է փոխազդեցության առաջիօն փորձը շրջակա աշխարհի հետ: Այդ փորձը ամրապնդում և ձևավորում է վարքի որոշակի մոդելներ այլ մարդկանց հետ, որոնք փոխանցվում են սերնդե սերունդ: Յուրաքանչյուր հանրությունում ձևավորվում է ծնողների և երեխաների միջև որոշակի փոխհարաբերությունների և փոխազդեցությունների որոշակի կուլտուրա, առաջանում են սոցիալական ստերեոտիպեր, որոշակի հաստատումներ հայացքներ ընտանեկան դաստիարակությանը: Ընտանեկան դաստիարակության խնդիրների

վերաբերյալ հետաքրքրության աճը կապված է նոր սոցիալ-տնտեսական պայմանների

հետ:

Ծնողները ունեն որոշակի իրավունքներ.

-Ընտրել և ընտրվել դպրոցի խորհրդում

- ներկայացնել առաջարկներ դպրոցի խորհրդի ուսումնասիրման համար

-մասնակցել մանկավարժական կոլեկտիվների գործունեության գնահատականին

-դիմել առաջարկներով՝ լավացնելու մանկավարժական պրոցեսը դպրոցում

-պաշտպանել երեխայի իրավունքները և ընտանիքի պատիվը

-Դիմել հոգեբանին, ադմինիստրացիային՝ վիճելի հարցերի, պրոբլեմային իրավիճակի
առումով

-Ընտրել երեխայի ուսուցման պրոֆիլ

Ծնողների պարտականություններն են.

-Պատասխանատու լինել երեխայի ճակատագրի համար, ստեղծել պայմաններ նրա
զարգացման համար

-Լինել ընտանեկան հոգեբան, մանկավարժ և բժիշկ: Իսկ դրա համար այցելել դպրոցի
պարապմունքներին և կարդալ գրականություն:

-Գլխավորը ընտանիքում միմյանց հարգանքն է, հետաքրքրությունների և գործերի
ընդհանրությունը, համբերատարությունը, յուրաքանչյուրի

պաշտպանվածությունը, ինքնագնահատականը:

-Զբաղվել դաստիարակությամբ մշտապես, այլ ոչ թե դեպից դեպք:

-Սկսել երեխայի դաստիարակությունը իր իսկ դաստիարակությունից:

Դաստիարակությունը ոչ թե առանձին բարոյաուսուցումներն են, այլ ընտանիքի ողջ կենսագործունեությունը:

-Սիրել երեխային և կարողանալ արտահայտել սեփական սերը քնքուշ բառերով և քնքուշ հնչերանգով:

-Երեխային մոտենալ ինչպես հավասարին: Երեխաները երբեք իրենց փոքր չեն համարում, նրանք միշտ էլ մեծ են:

-Երեխաների մեջ դաստիարակել ինքնուրույնություն:

Տվյալների մշակում և վերլուծություն

Ծնող-դպրոց- աշակերտ համակարգում ծնողը համարվում է հիմնական ճյուղ և նրանից է մեծամասամբ կախված, թե ինչպես կդասավորվեն այդ հարաբերությունները: Դա ապահովում է հասակացություն և ավելի լավ փոխազդեցություն, քանի որ խախտված հարաբերությունների դեպքում ընտանիքում դաստիարակչական ֆունկցիաների իրականացման հարցը բավական խնդրահարույց է:

Սա վկայում է այն մասին, որ կրթության բարձր որակը որպես դպրոցի ընտրության կարևոր գործոն համարվում է հիմնական: Բարձր նշանակություն տրվում է նաև երեխայի այցելության հարմարավետությանը: Քանի որ այդ երկուսի սանդղակը բարձր է, քան դպրոցի հարմար դիրքի սանդղակը, խոսում է այն մասին, որ ներկայիս առաջին դասարանցիների ծնողները իրոք ակտիվորեն իրականացնում են իրենց իրավունքը կրթական հաստատության ընտրությանը:

Առավել զգալի գործոն դպրոցի ընտրության համար համարվում է առաջին ուսուցչուհու անձը, մինչդեռ փոփոխականության անալիզի ցուցանիշը ցույց է տալիս, որ որոշ դասարաններ ձևավորվել են հենց կոնկրետ ուսուցչին հրապուրանքի արտահայտման սկզբունքով: Ծնողները ուղղակիորեն կրթության որակը կապում են մանկավարժների բարձր պրոֆեսիոնալիզմի հետ, ուսուցչի կարողությամբ՝ որակապես ներկայացնել ուսումնական ծրագիրը: Միևնույն ժամանակ նրանք չեն գրանցում կրթության բովանդակալից ասպեկտը, ուսումնական առարկաների ընտրությունը, ինչից կարելի է եզրակացնել, որ այդ ասպեկտը (կրթության բովանդակությունը) նրանց համար չի համարվում պրոբլեմային: Միայն քիչ թվով ծնողներ են համարում, որ կրթությունը

պետք է երեխային տա նորարարություններ կիրառելու ստացված գիտելիքները կյանքում:
Որակյալ կրթության բնութագիրների նման հարաբերությունը ծնողների
հասկացությունում վկայում է կրթության որակի ըմբռնման ավանդական պարադիգմի
գերիշխման մասին:

Ծնողների ոչ պակաս մասը համարում է, որ որակյալ կրթությունը պետք է ապահովի
սովորողի ամենկողմյա զարգացում, աշխատելու հեռանկարներում՝ պատրաստել
երեխային ընդունվել բուհ, օգնել նրան գտնելու հեռանկարային աշխատանք, և այլն:
Ծնողներից ոմանք դպրոց երեխայի մուտք գործելու հարմարավետությունը կապում են
լավ սանիտարա-հիգիենիկ պայմանների հետ:

Նկարում ներկայացված է դպրոց երեխայի գալու հարմարավետությունը:

Ամփոփում

Տվյալ հետազոտության ընթացքում ներկայացվել են խնդիրներ, որոնք որոշվել են տվյալ թեմայի վերաբերյալ գրականության ուսումնասիրման օգնությամբ և համապատասխան մեթոդիկաների կիրառմամբ:

Գրականության բերված անալիզը դպրոցական կրթությանը երեխայի ադապտացման հարցի վերաբերյալ, ընտանեկան դաստիարակության և դպրոցի ու ընտանիքի բնորոշ գծերը վկայում են անցկացված հետազոտության ակտուալության մասին: Հետազոտության մշակված ծրագիրը թույլ է տվել արտահայտել և աալիզի ենթարկել դպրոցական կրթությանը երեխայի ադապտացիայի առանձնահատկությունները: Ծնողների ընդգրկումը ակտիվ

մասնակցությանը երեխայի ադապտացման խնդրին, օգնել է արտահայտել կրտսեր դպրոցականների հոգեբանական դրության առանձնահատկությունները ադապտացիայի ընթացքում, սովորողների ֆիզիկական վիճակի փոփոխությունների բնույթը, բնութագրել ուսուցչի գործունեության ազդեցությունը և միմյանց հետ սովորողների փոխազդեցության բնույթը, այս կերպ հիմնավորելով սովորողների յուրացման պրոցեսի առանձնահատկությունները նոր տիպի գործունեությանը:

Ընտանիքի հետ նպատակաուղղված շփման բարձր սոցիալական նշանակությունը կայանում է նրանում, որ ուղղելով ծնողների ազդեցությունը երեխաների հանդեպ, մանկավարժը ազդում է նաև ներընտանեկան հարաբերությունների կառուցմանը, նպաստում ծնողների անձի կատարելագործմանը, այդ կերպ բարձրացնում է բնակչության ընդհանուր կուլտուրայի մակարդակը:

Հետազոտության արդյունքների սահմանումը, ստացված փորձից առաջ և հետո, սահմանել է դպրոցի և ընտանիքի փոխազդեցության արդյունավետության աստիճանը դպրոցական կրթությանը երեխայի ադապտացիայի պրոցեսում:

Անհատական շփումը ոչ միայն հնարավորություն է տալիս ուսուցչին ցուցաբերել ազդեցություն ծնողների հանդեպ, այլ նաև իր հերթին, շատ առումներով օգնում է նրան երեխաների հանդեպ ճիշտ մոտեցման ընտրությունում:

Հարկ է նշել, որ տվյալ հարցը, կապված իր արդիականության հետ, պահաջում է այդ սահմանում հետազոտությունների շարունակություն:

Օգտագործված գրականության ցանկ

Աբրամովա Գ. Ս. Տարիքային հոգեբանություն: Մ., 2001թ.

Անդրեեվա Գ. Մ. Սոցիալական գիտակցման հոգեբանություն: Մ., 1997թ

Բոնո Է. Սովորեցրեք ձեր երեխաներին մտածել: Մ., 1998թ.

Սուխոմլինսկի Վ. Ենողական սիրո խելացիությունը: Մ., 1990թ.

Պոլյասի Ի. Պ. Մանկավարժություն: Մ., 1999թ.

Գրեբենշիկով Ի. Վ. Դպրոցը և ընտանիքը: Մ., 1985թ.